

Kornya Mihály

(1842-1917)

Írta: Kovács Géza (2017.12.15.)

A keresztyén Egyház, a Krisztus láthatatlan Teste folyamatos reformációban él. A Szentlélek által munkált, de emberi eszközök által végzett reformáció az Egyházat mindig az eredeti forráshoz igyekszik visszavezetni. Jézus Krisztus személye, az általa elvégzett váltság, és a róla szóló Evangélium az a forrás, amelyet kiválasztott és felkent emberek által ismét eredeti erejében fakaszt fel és szólaltat meg. A hatalommal megszólaló Ige pedig embereket szólít meg, teremt újjá, új gyülekezeti közösségeket hoz létre és régieket újítt meg. Isten ilyen kiválasztott eszköze volt **Kornya Mihály, a Nagyszalontáról származó egyszerű paraszt-próféta, aki a Kárpát-medencében minden idők egyik leggyümölcsözőbb és legeredményesebb missziómunkása volt.**

Egyházi élet Magyarországon a 19. század végén.

A magyarországi egyházak a 19. század végén nagyon rászorultak arra, hogy az életet teremtő és megújító Evangélium, a Szentlélek szélzúgása által megérintse, és megelevenítse őket. A 18. században elinduló, és Európát a 19. században meghódító, „felvilágosodás” az ész kizárólagos uralmát igyekezett megvalósítani a gondolkodásban. A racionalizmusnak ez a szemlélete a teológiát és a lelkészek nagy többségét is meghódította. Markus Mihály e korszakról szóló „Liberalizmus és újortodoxia” című könyvében (1983) írja, hogy a szászéki prédikációk nagy része a racionalista liberális eszmék szemléletét tükrözte. E szemlélet szerint Jézus Krisztus nem Isten Fia, hanem a legnagyobb, tökéletes ember, a Szentháromság tana – szerintük – politeista hitrege, a feltámadás lehetetlen, csoda pedig csak a tudatlan emberek számára létezik. Az **Egyház szerepe és küldetése – az ő felfogásuk szerint – önművelésre, erkölcsös életre és hazafias gondolkodásra nevelő kultúrintézmény.**

Meyer Henrik, a baptisták eredményes magyarországi úttörő misszionáriusa, önéletrajzában írja, hogy az 1880-as években Brassóban megismerkedett egy evangélikus lelkésszel. Ez a lelkész elmondta neki, hogy egész Erdélyben 5-6 olyan lelkész van, aki hisz Jézus Krisztus feltámadásában. A lelkészek a templomokban húsvét napján nem Jézus Krisztus feltámadásáról beszéltek, hanem arról, hogy az igazság eszméje legyőzte a halált, nagypénteken arról szónokoltak, hogy az igazságért vállalni kell a szenvedést is. Előfordult, hogy egy pap karácsony napján az istállózás hasznáról beszélt, mivel Jézus egy istállóban született. A száraz és filozófikus okoskodás nem vonzotta az embereket, így kulturális és hatalmi eszközökkel igyekeztek megtartani a híveket és behajtani a kötelező egyházi adót. Amikor a liberális gondolkodás jegyében megszületett az 1895 évi 43. törvénycikk, a lelkészek többsége tiltakozott. Ez a törvény ugyanis kivette az egyházak kezéből az anyakönyvezetést és bevezette a polgári hatóság által vezetett anyakönyvet. Az új törvény szerint nem kellett minden megszületett gyereket kötelezően bekeresztelni valamelyik egyházba, létrehozták a „felekezeten kívüli” kategóriát. A lelkészek az egyházak tekintélyét féltették a törvénytől, mivel megszűnt a kötelező kötődés hozzájuk. A törvény az akkor létező egyházakat három kategóriába sorolta: bevett, elismert és megtúrt. (A baptisták e törvény alapján lettek 1905-ben elismert felekezetté)

El kell ismerni, hogy a 19. század végén a reformátusok között kialakult olyan **belmissziós mozgalom**, amely az egyház evangéliumi megújulását igyekezett munkálni. Bár az egyházuk vezetői részéről ellenállásba ütköztek, jelentős eredményeket értek el. Erős támogatást kaptak a Pesten 1841-ben megtelepült Skót Református Missziótól. (Ez a misszió Meyer Henriket és az ő 1873-ban kezdett pesti baptista misszióját is támogatta.) A református belmissziós

mozgalom támogatója volt Révész Imre egyháztörténész, debreceni püspök, legfőbb munkása és szervezője pedig, Dr. Szabó Aladár, budapesti hittantanár és lelkész. Ez a belmissziós mozgalom hozta létre a Bethesda kórházat, a Bethánia Egyletet, a Keresztyén Ifjúsági Egyesületet (KIE), a Diákszövetséget (SDG) és sok gyülekezetben vasárnapi iskolát szerveztek. Révész Imre egyháztörténész püspök volt az, aki az 1880-as 90-es években erőteljesen kibontakozó baptista misszióról (Kornya Mihály missziójáról) megállapította, hogy „ösztoke” voltak ők az élettelené vált protestáns egyházak testében, akik által sokan élő hitre jutottak. (Nemcsak azok, akik elhagyva az egyházat, a baptista közösségbe csatlakoztak.)

Kornya, a parasztproféta

Tanulságos, hogy a 16. századi reformációt a teológia doktora: Luther Márton indította el. Az anabaptista reformátorok a 16. században szintén magas műveltségű tudós emberek voltak. (Manz Félix, Grebel Konrád, Blaurock György, Hubmaier Balthazar, stb.) A 16. században a magyarországi reformáció hirdetői és szervezői is lelkészek, vagy művelt volt szerzetesek lettek. Különlegesnek és Istentől való csodának kell tekintenünk, hogy a 19. század evangéliumi mozgalmának végzésére Magyarországon **Isten egyszerű, csupán alapfokú iskolai végzettséggel rendelkező, paraszt embereket, vagy más munkás embereket választott** ki, hogy általuk evangéliumi ébredést munkáljon és sok ezer embert megtérésre vezessen. Mint ismeretes, Kornya Mihály mellett, majd szolgálata nyomán - hozzá hasonló - parasztproféták hosszú sora nyert Istentől elhívást és végeztek csodásan gyümölcsöző evangéliumi missziót. (Tóth Mihály, Lajos János, Domján Imre, Sós István, Takács János, Polgár János, Szűcs Imre, Lisztes Mihály, Seres Sámuel, Szabó András, stb.) Utólag felismerhetjük ennek magyarázatát: (1) A 19. század végén Magyarország legnépesebb társadalmi rétege a föld nélkül maradt, vagy kis birtokkal rendelkező parasztság volt. A gyorsan iparosodó országban a leginkább árván maradt népesség volt ez. Istennek olyan eszközökre volt szüksége, akik megértik a sorsukat, a gondolkodásukat, a nyelvükön beszélnek, sorsközösségben élnek velük, elfogadják őket. (2) A paraszti réteget fertőzte meg legkevésbé a kor liberális racionalista szellemisége. Fárasztotta őket a papok hazafias meg tudományoskodó frázisa. Ugyanakkor bűnökben, keserőségekben vergődő elárvult emberek voltak, akik szabadítóra, szeretetre, békességre, az Evangéliumra szomjaztak. (3) A parasztság értelmesebb rétege nem elégedett meg a templomokban elhangzó liberális okoskodással tele prédikációk szalmájával. Többre, sokkal többre, Igére, Evangéliumra, Istenre, Jézus Krisztusra vágytak. A templom után házaknál összejöttek Bibliát olvasni, beszélgetni, imádkozni, közösséget gyakorolni. Sok helyen az országban – különösen protestáns emberek – kis pietista jellegű közösségekben keresték Istent és a lelki békéjüket. Spontán házi közösségek jöttek létre.

Dr. Kiss Ferenc, nagyszalontai származású orvosprofesszor „Magyar parasztproféták” című írásában számol be arról, hogy a Biblia mellett Bunyan János: Zarándok útját, Milton János: Elveszett paradicsomát és Szikszai György Keresztyén tanításait is rendszeresen tanulmányozták ezeken a házi összejöveteleken. Legtöbb helyen a papok tiltása ellenére, egyes helyeken a pap támogatásával működtek ezek a házi csoportok. Egy ilyen biblíás csoportra talált rá 1874-ben Novák Antal, baptista bibliaárus Nagyszalontán. Novák hirdette számukra az Evangéliumot. Elmondta azt is, hogy Jézus Krisztus és a követői évszázadokig – az Evangélium igazságához ragaszkodva – csak a megtérteket és bemerítéssel keresztelték meg. Ismertette, hogy **ma is léteznek ilyen bemerített hívők, akik Krisztus szeretetében egységes és fegyelmezett gyülekezetet alkotnak**, akik tényleg a Krisztus élő Testét képezik. A nagyszalontai házi közösségben valóságos forradalmat támasztott az Evangélium igazságának megismerése. Közülük nyolcan úgy döntöttek, hogy az Evangélium igazságának útjára lépnek **Ezek között volt Kornya Mihály és felesége is.**

Kornya Mihály ifjúkora

Kornya Mihály Nagyszalontán született 1844 február 22-én, szegény paraszt családban. Öt évesen elvesztette a családfenntartó édesapját. Kénytelen volt korán munkába állni Rozvány György, helyi földbirtokos gazdaságában. Csopják Attila szerint „barom és disznópásztor” volt. Kirner A Bertalan - aki egy 208 oldalas könyvben írta meg Kornya Mihály „krónikáját” - zsinóros díszruhába öltözött „parádés kocsisként” mutatja be az ifjú Kornyát, akire a Rozvány család nagy megbecsüléssel emlékezett. Valószínű mindkét közlés igaz. Vagyis Kornya tizenévesen kondásként kezdhetett a munkakörét, de értelmes, ügyes és bátor magatartása emelte a négyfogatú parádés kocsi, díszruhába öltöztetett kocsisává. Nem csak ügyes, szorgalmas ember volt az ifjú Kornya, hanem jó beosztású, takarékos ember is. 22 éves korára annyit gyűjtött, hogy egy 600 négyszögöles kerttel rendelkező, három szobás házat vásárolt Nagyszalontán, a Gyepsoron. Ide vitte 1866-ban (22 évesen) feleségét: Pataki Zsigó Máriát, aki addig ugyancsak a Rozvány háznál dolgozott. Kornya Mihály ettől kezdve bérelt földön önálló gazdálkodást folytatott és állatok (disznó, ökör, tehén, ló) tenyésztésével foglalkozott.

Kornya Mihály megtérése és elindulása a misszióban

Kornya Mihály 31 éves korában tért meg. Tóth Mihály, jómódú paraszt gazda hívására eljárt a református bibliás csoport összejöveteleire. Szerelmese lett a Szentírásnak. Szomjazta, olvasta, tanulmányozta minden nap. Kirner írja, hogy 1875 tavaszán Kornya aszottolni (gyomtalánítani) járt a földjére. Kiérve elővette a Bibliát és úgy elmerült benne, hogy ráesteledett. Felesége sokallta az aszottolás napjait és megkérdezte: „van-e még sok belőle?” – „Még nagyon sok a gyomlálni való” – válaszolta Mihály és másnap is csak bibliázott. Lajos János házánál tartották az alkalmat, amikor megjelent Novák Antal baptista bibliaárus, és friss evangéliumi üzenetet hirdetett a csoportnak. Arról is beszélt, hogy a Biblia csak a megtértek bemerítéssel való keresztségéről tud, és hogy akik bemerítkeznek, azok szoros testvéri közösséget alkotó gyülekezetben élve kötelezik el magukat Krisztus követésére. Kornya fogékonyan vette az Igét és azok közé tartozott – feleségével együtt – akik úgy döntöttek, hogy bemerítéssel pecsételik meg a Krisztusban nyert új életüket.

Meyer Henrik – az akkor két év óta Budapesten munkálkodó baptista misszionárius – Gyulára utazott és ott (Novák Antal lakásán) három napot töltött a bemerítkezni kívánó nyolc nagyszalontai személlyel. Miután meggyőződött a megtérésük őszinteségéről, **1875. aug. 26-án éjjel 3 órakor bemerítette őket a Fehér Körösben**. Meyer kiemelkedő eseményként írt erről a naplójában. Kiemelte Kornya Mihály meglepő nagy bibliaismeretét, és hogy a pálinkafőzést is kész volt elhagyni.

Kornya missziós tevékenysége Nagyszalontán

Kornya hamar kiemelkedett bemerített társai közül igeismeretével, Krisztus iránt táplált buzgó szeretetével, szónoki adottságával és hitbeli bátorságával. Az összejöveteleknek a házukban adtak helyet, és egymást követték a megtérések és a bemerítések. Két év alatt 30 új megtérő merítkezett be, akik közül többen (Tóth Mihály, Lajos János, Körösi János, Domján Mihály) hamarosan szintén az Evangélium hirdetésében is jeleskedtek. Ezzel **létrejött és gyors növekedésnek indult Magyarországon az első magyar nyelvű baptista gyülekezet**.

Meyer Henrik bölcs meglátással felismerte a Nagyszalontán kibontakozó lehetőséget. 1877 november 11-én – Meyer rendezésében - **konferenciát tartottak Nagyszalontán**. Eljött ide Németországból Fritz Oncken, Kolozsvárról Rottmayer János, Gyuláról Novák Antal és Lisztes András Berettyóújfaluból. Legjelentősebb esemény volt a konferencián, hogy **diakónussá avatták** - vagyis missziós szolgálatra rendelték ki – Kornya Mihályt. A szalontai gyülekezet pedig tovább növekedett, és 1879-ben – 4 évvel az indulás után - már 47 tagja volt a gyülekezetnek, köztük több szolgálatra alkalmas testvérrel.

Kornya a misszionárius

Az 1877-es avatás után Kornyában fellángolt az Istentől való küldetés tüze. Kilép Nagyszalontáról és előbb Biharba és Hajdú megyébe, majd az egész ország felé ellenállhatatlan odaszánással és bölcs bátorsággal végzi a felülről való élet magvetését. Kírer részletesen beszámol **első misszióútrjáról**, amelyet egy társával **Biharugrán** végeztek, 1878 pünkösd második napján. Az utcai padokon üldögélő embereket szólították meg. Azt kérték, hogy fogadják be őket istentisztelet tartására, amelyen elmondják, hogyan lettek ők baptista hívőkké. Több elutasítás után az egyik ember azt mondta: „Befogadnám magukat, de van egy istentelen vőm...” – Ekkor a kerítés mögül megszólal a vő – miközben már nyitotta is a nagykaput – „Hát én vagyok az.” - Aztán mégsem itt tartották az első istentiszteletet, mert amikor a vő uram kalácsra invitálta Kornyaékat, ők természetesnek tartották, hogy étkezés előtt hálát adjanak Istennek az eledelért. Erre az istentelen vő kitört magából: „Nekem ne hálálkodjanak, mint tehén a jégen!” - és elvitte előlük a kalácsot. - Aztán mégis a vő segített, mert megmutatta, hogy melyik házba mehetnek, ahol befogadják őket. Így történt. Igaz, hogy a megmutatott ház lakóival együtt előbb elmentek a templomba, de onnan kijövet megtelt a ház figyelmes hallgatókkal. Isten egy készülő támadástól is megóvta őket. A falu fiataljai ugyanis kiadták a jelszót: „Nagy Károly házában nazarénusok garázdálkodnak!” – és felfegyverkezve indultak a ház felé. Az ablakon benézve azonban meghatódva látták a figyelmes hallgatókat és elment minden erejük a rendzavarástól. Így Kornyaék békességben tartották meg Biharugrán az első istentiszteletet.

Kornya diakónusi felavatása nem hatalmazta fel őt a bemerítés végzésére. Így Meyer Henriknek egyre gyakrabban kellett utaznia az új megtérők bemerítésére. Ez a kellemes kényszer készítette Meyert arra, hogy megossa a misszionáriusi szolgálatát.. 1881 júniusában Nagyszalontán újabb avatásra került sor. Ekkor **Kornya Mihályt és a legeredményesebben szolgáló munkatársát, Tóth Mihályt vénné avatták**. Ez azt jelentette, hogy ettől kezdve önállóan végezték a megtérők gyülekezetbe való felvételét és a bemerítésüket, valamint a gyülekezetek szervezését, új szolgálattevők kirendelését. Kornya Mihály ekkor igazolványt kapott, amely misszionáriusként igazolta őt. Az igazán fontos azonban az volt, hogy Isten készítette el és kente fel őt erre a szolgálatra.

Első bemerítését Fekete-Tót községben végezte Kornya. Ehhez a településhez **különleges, korábbi szellemi élménye** fűződött. Elutasítás miatt már távozni indult a faluból, amikor egy belső hang szólalt meg benne, amely visszafordulásra készítette. A falunak egy másik része felé ment és ott benyitott egy házba. Középkorú asszony fogadta. Rövid bemutatkozás után megkérdezte, megengedné-e, hogy házában istentiszteletet tartson. Az asszony kész volt erre, de az érdekelte, hogyan jönnek oda az emberek? - Ekkor Kornya kért egy asztalt, asztalterítőt, rá tette a Bibliáját és az egészet a nyitott nagykapu elé helyezte. - „A Biblia elvégzi a hívogatást”- mondta. És valóban ezt történt. Az emberek megálltak az utcán és érdeklődéssel fordultak az asztalra helyezett Biblia felé. Így tartotta meg Kornya az első istentiszteletet 15-20 ember számára Fekete -Tóton, majd az első, általa végzett bemerítést.

Az akkori **körülményekre és Kornya leleményességére jellemző esemény** történt 1893-ban Kisházán. Bemerítésre készültek. A megtérők között volt egy asszony, aki már régebben megtért, de férje durva erőszakkal ellenezte a bemerítését. Többször meg is verte emiatt. Most erdőn dolgozott a férj és a feleség – kihasználva ezt a lehetőséget – bátran elment bemerítkezni. Akadt azonban egy rosszindulatú szomszédasszony, aki rohant az erdőbe, és értesítette a férjet: „Gyere, mert a feleséged be akar merítkezni!” – vitte a hírt. A férj iszonyú haragra gerjedt és futott az asszony után. „Megölöm! Agyonütöm! Nem engedem bemerítkezni”! – kiabálta. A bemerítésre nagy tömeg gyűlt össze. Ki érdeklődéssel, ki kíváncsiságból. Nagy riadalmat keltett az ordítózó fejszés román ember megjelenése. Az asszonyok bujkáltak, a férfiak csoportba tömörültek a nők védelmére. Kornya gyorsan

odament a felbőszült férfihoz és barátságosan szólt: „Jó hogy jöttél! Segíts nekünk! Látom fejszét is hoztál, ezt jól tetted. Kérlek, hegyezd meg ezt a nagy karót és verd le ide a sátor mellé, hogy jól megtartsa. Ha jól levered, nem kell félnünk, hogy összedől a sátor.” – A férfi elvégezte a kért feladatot. Ekkor Kornya újra kéri: „Megtennéd, hogy vigyázol erre a sátorra? Mert ha nem, akkor mást is megkérhetek”. – A férfi készséggel vállalta és vigyázott a sátorra. Kornya pedig elkezdte a bemerítés előtti ige hirdetést: *A fejsze a fák gyökerére vettetett, minden fa, amely jó gyümölcsöt nem terem kivágattatik!*” – olvasta Máté 3: 10 versét és hatalmasan szólt az üdvösség egyetlen útjáról, a megtérésről. – A beszéd után egyenesen a fejszés férjhez ment, és megkérdezte tőle: „Nos itt maradsz, vagy hazaviszed a feleségedet?” – „Maradok, keresztelje meg őt is!” – hangzott a válasz.

Kornya Mihály missziós szolgálatának győzelmes korszaka volt az 1881- 1993 közötti 12 év. Ebben az időszakban 141 alkalommal végzett bemerítést, olykor nagy létszámú megtérővel. (Pl. 1893-ban Dobozon 26, Kurtacson 33 volt a bemerítkezők száma) 1887-ben 900, 1894-ben 4000 volt a baptisták száma az országban, akik ekkor mintegy 200 gyülekezetben éltek. Kornya Nagyszalontáról járta az országot és a növekedés nagy része az ő, és a mellette szolgálatba állók munkájának a gyümölcse volt.

1893-ban, Meyer Henrik irányításával, jelentős lépést tettek az országos misszió szervezésében. Három missziós körzetre osztották az országot. Ezzel a felosztással mintegy előkészíteni akarták a Hamburgból akkor tanulmányait befejező és hazatérő két magyar lelkipásztor (Udvarnoki András és Balogh Lajos) szolgálati területét. Nagyszalontán Tóth Mihály maradt, melléje Udvarnokit remélték. Kornyát Nagyváradra helyezték át és melléje Balogh Lajost irányították. Meyer Budapest központtal Seres Sámuel-t választotta társául. Ez a felosztás azonban nem valósult meg, mert Udvarnoki András Tahitófalu hívására, Balogh Lajos pedig Hajduböszörmény hívása alapján önálló körzetek szolgálatába állt. Így 1894-ben - közös megegyezéssel - öt missziókerület jött létre. Kornya Nagyváradra költözött ugyan, de itt lelkileg megterhelő és nehéz esztendőket vártak rá.

A megtorpanás és apály évei Kornya életében (1894-1900)

A két magyar lelkipásztor aktív bekapcsolódásával felszínre jöttek és felerősödtek a gyorsan fejlődő baptista misszió irányításában és szervezésében feszülő problémák. Az egyik probléma az erőteljesen egy személyű vezetés helyett a gyülekezetek önállóságának igénye, a másik a magyar nyelv és vezetés érvényesítése a többségben magyar nyelvű közösségekben. Meyer Henrik őszintén átadott életű misszionárius volt, de egyrészt német nyelvű és állampolgárságú volt (nem tanult meg magyarul), másrészt az irányítása alatt kifejlődött misszióknak abban vélte a biztos jövőjét, ha az ő mindenre (személyekre, lelkiekre, anyagiakra) kiterjedő vezetése érvényesül. Kialakult a két tábor: Meyerhez ragaszkodtak az öregek: Kornya és Tóth. A két fiatal pásztorhoz csatlakozott a képességeiben és buzgóságában kiemelkedő adottságú Csopják Attila. A két tábor elkülönülése 1905-ben lett teljessé. Ekkor valósult meg a mindkét tábor által szorgalmazott állami elismerés. Az elismerés törvényi feltételeit az idősek elutasították, a fiatalok pedig elfogadták. Így alakult ki a két táborból az elismert és az el nem ismert baptisták közössége.

Kornya Mihályt mélyen megtörte a kialakult helyzet. Közelről érintette, mert a nagyvárad gyülekezet (ahova költözött) - Boros Imre vezetésével – a fiatal magyar vezetőkhez csatlakozott. Több – korábban általa alapított - gyülekezetből is kitessekkelték. Kornya aktivitása erőteljesen megtorpant. Összehasonlításként láthatjuk, hogy az előző 12 évben évenként átlagban 12 bemerítése volt, 1894-1900 között pedig összesen 26, évenként nem egészen 4 bemerítést végzett. A magábaszállás, a töprengés és egyben az erőgyűjtés időszaka volt ez a próféta életében.

Kornya újra diadalmas missziós tevékenységben

A vergődés és vajúdás évei után Isten új – minden eddiginél győzelmesebb – kaput nyitott Kornya Mihálynak Érmelléken és a Szilágyságban. **Bihardiószegen** Végh Mihály bibliaárus kezdte a baptista missziót 1888-ban. Kornya merítette be az első 9 tagot 1889 május 30-án, amelyet sűrűn követtek a további bemerítések. A legnagyobb létszámú bemerítést Kornya 1892-ben végezte ebben a városban, amikor 72 fehérruhást merített be. Ebben az évben felépítették az első imaházukat is. A gyülekezet tovább növekedett. **1900-ban Kornya Mihály Bihardiószegre költözött**, és élete végéig itt lakott. Ez a város lett Kornya érmelléki és szilágysági missziójának a központja. Sőt – Kiss László egyháztörténeti író szerint- 1905 után ez a gyülekezet lett az El nem ismert Baptista Szövetség központja is. 1912-ben pedig itt alakult meg a Bihar-Szilágyi Szabad Baptista Szövetség. Kiss László kutatásai szerint az érmelléki és szilágysági misszióban egy Szentlélek irányította különleges missziós stratégia valósult meg. Ezekben az években épült ezen a területen a vasút. Az építésen dolgozó jelentős számú hívők mindig abban a faluban kerestek szállást, ahol az építés tartott. Ezekben a falvakban egymás után gyúlt lángra az Evangélium tüze. Kornyáék pedig gondoskodtak arról, hogy az elindult missziós kezdeményezések folytatólagosan megfelelő támogatást kapjanak.

A gyors növekedésre jellemző, hogy a **misszióterületet többször is fel kellett osztani**. 1908-ban 10 missziókerület alakult, amelyből egy volt a Bihardiószegi Körzet. 1913-ban Bihardiószegi Körzetet 7 újabb körzetre osztják fel és minden körzet élére vezetőket rendeltek. Kornya körzetében még ekkor is 20 gyülekezet maradt. Kornya Mihály e területen végzett áldásos tevékenységének erős bizonyítéka, hogy jelenleg is a Szilágyság falvaiban és városaiban vannak a legnépesebb magyar nyelvű baptista gyülekezetek.

Kornya missziós tevékenysége a román nyelvterületre is kiterjedt. Nem beszélt jól románul, ezért tolmácsolták, majd egyre több román nyelvű munkatársa vitte a román nyelvű tömegek felé az Evangélium győzelmes üzenetét. A románok pedig Krisztusnak a magyaroknál is készségesebb befogadói voltak. Érthető tehát, hogy Kornya Mihályt a román nyelvű baptista testvéreink is alapító prófétájuknak tartják.

Kornya szolgálata során 327 helységben hirdetett Igét, 350 bemerítést végzett és (Kirner számításai szerint) 10-11000 között van az általa bemerítettek száma. Legtöbb missziós útját **gyalogosan** tette, 20-30 km-t is könnyedén gyalogolt naponta, de olykor 50-60 km-es utat is természetesnek vett. Megérkezésekor ennyit mondott: „Testvérek átléptem hozzátok egy kicsit”. 40 évig járta a falvakat porban, sárban, hóban, esőben, hidegben és melegben. Távolságot számítva, többször körülgyalogolta a Földet. Szikár és keményen edzett teste alkalmassá tette erre. Legfontosabb erőforrása azonban a Krisztus iránt táplált szorongató szeretete és a lélekmentés vágya volt. Évtizedeken át hordozta magával a 40x30x20 cm-es, bőr „bakóját,” amelyben bibliákat és könyveket vitt a lélekben szomjas emberek részére. Megérkezésekor első kérdése volt, hogy vannak-e betegek a gyülekezetben. Őket rendszeresen igyekezett meglátogatni. Szerénységét és a szegények iránt táplált érzékeny szeretetét mutatja, hogy ha misszióútjain többen hívták vendégségbe, ő a szegényebbeket, ha volt ilyen: a cigány család hívását fogadta el.

Kornyát Isten különleges előadói készséggel áldotta meg. Prédikációi világosak, egyszerűek, határozott hangúak voltak, sok képpel és példával gazdagítva. Főként pedig a Lélek erejét és Krisztus szeretetét sugározták. „Ha tenger tinta volna és minden fűszál penna, az is kevés volna leírni Isten szeretetét” – hangzott egyik képes beszéde. Beszéde olykor könnyeket csalt a hallgatók szeméből, máskor vidám öröme hangolta őket. A kegyelem Evangéliumát hirdette. A szentség világosságával leplezte le a bűnt és Krisztus vérének, keresztségének és feltámadásának erejében hirdette a bűnök bocsánatát. Édesapám részt vett Békésen egy olyan tárgyaláson, amelyen a két említett tábor vitája zajlott. Kornya

felszólalására így emlékezett: „Ha ökrök volnátok korbácsot fognék, de emberek vagytok, akikért Jézus az életét adta azért, hogy egymást szeressük” Aztán könnyezve kérte, hogy mindennél legyen nagyobb és erősebb bennünk a szeretet

A gyülekezetekben a szeretetközösség őszinte légkörét és a szentség fegyelmét igyekezett megvalósítani. A bűnében megkeményedőt kizárták a gyülekezetből, de azzal a céllal, hogy bűnbánatra, szabadulásra és visszatérésre segítsék Alázattal és fájdalommal ismerte el, hogy „sok ördögöt is bemelegítettem”. Vagyis voltak olyanok, akikről kiderült, hogy fellángolásból csatlakoztak, de nem volt valódi megtérés és újjászületés az életükben. A fegyelmezést az élő hit és a hűség próbájának és a megtisztulás eszközének tekintette.

Kornya Mihályt szolgálata során **sokszor érték üldözések, bántalmazások, atrocitások.** Előfordult, hogy bottal, kődobálással kergették ki a faluból. Biharban, téli fagyos hideg időben, 10 vödör vízzel öntötték le: a vizes ruhája ráfagyott. Előfordult, hogy téli hidegben egy ólba zárták. (Kornya egy nagy rönköt talált az ólban, amelyet egész éjjel görgetett, így melegen tartotta magát) Igyekezett túljárni az üldözői eszén. Pl. egy falu bevezető útjaira csendőroket állított a szolgabíró azzal, hogy akadályozzák meg a megérkezését. Kornya egyenesen és bátran a csendőrhöz ment és érdeklődött a Kornya által meghirdetett összejövetel iránt. „Az nem lesz megtartva” – közölte a csendőr. „Én azért mégis megpróbálom” – mondta, és megtartotta az alkalmat.

Isten fenségének és jóságának a feltétlen tiszteletét természetesnek és mindenre kiterjedően fontosnak tartotta. Pl. Egy alkalommal viharos szél csapta szemükbe az esőt, amikor vendéglátója, lakásuk felé az úton kitört magából: „pocsék idő!” Asztalhoz ülve Kornya megszólalt: „pocsék leves!” – mondta. – Aztán megmagyarázta a megdöbbszent háziasszonynak, hogy amit Isten készít, azt nem illik pocséknak mondani.

Kornya szép családi életet élt, de életének ezen a területén sok próbatétel érte. Hat leánya és egy fia született. Csak két leánya élte túl őt. A többiek fiatalon meghaltak. Három leánya Meyer Henrik házában megtanult németül, és sok német nyelvű ének lefordításával segítették a missziót, ők valamennyien hitben éltek. Felesége fiatalon, 42 éves korában – 24 év házasság után – meghalt. Kornya újranyősült, Tóth Máté Zsuzsanna, derecskei özvegyasszonyt vette nőül, akit 9 évvel korábban ő merített be. Egyetlen fiának a halála különösen fájdalmasan érintette. Fia, 1914. Szept.17-én az első Világháború szerb frontján esett el.

Kornya Mihálynak - életének utolsó két esztendejében - megrendült az egészsége. A gyorsan mozgó lábai lelassultak. A hangja elcsendesedett. Érezve az elköltözés közeledését, mindenkitől bocsánatot kért. A sok ezer kilométeres gyaloglás úttalan utakon zord időjárási viszonyok között is, a számtalan vendégéjszaka fagyosan hideg ágyakban is, kikezdte az egészségét. „A tüdeje mondta fel a szolgálatot” – írja Kirner. **1917 január 3-án éjjel halt meg, 73 éves korában.**

„Meghalt Kornya” – hullámozott a gyász hír szerte az országban. Ezrek gyűltek össze búcsút venni Bihardiószegen a „hazatérő” prófétától. A nála két évvel idősebb lelki vezetője, igaz barátja, a Budapestről érkező Meyer Henrik állt a koporsója mellé búcsúbeszédet mondani. Percekig zokogott, nem tudott megszólalni. – „Nincsen Kornya! – kezdte a beszédét és a zokogás átragadt az egész tömegre. Dávidot idézte: *„Elhullottak a hősök a harcban! Elszorul a szívem, testvérem Jónatán, csodásabb volt szereteted a nők szerelménél.”* (2Sám.1:25-26) A koporsó mellett 12 ősz hajú munkatárs állt sorfalat. A sírnál egyik kedves munkatársa: Alafi Zsigmond, a halált legyőző Élet Igéjét, Jézus Krisztus diadalmas kijelentését hirdette: **„Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is él, és aki él és hisz énbennem, az nem hal meg soha!”**

A felhasznált irodalom:

Kirner A Bertalan: Kornya Mihály baptista úttörő paraszt-apostol krónikája 1948

Csopják Attila: Egyháztörténet. Magyarországi Baptista Gyülekezetek Szövetsége 1922

Csopják Attila: Képek a Magyarországi Baptista Misszió Történetéből. Baptista könyvkereskedés kiadása 1928

Dr Kiss Ferenc orvosprofesszor: Magyar parasztpróféták. Evangéliumi Iratmisszió 1963

Révész Imre: A Magyar protestantizmus története. 1925

Szebeni Olivér: Kornya Mihály (1844 – 1917) Békehírnök 1963 8.9.10. szám

Kiss László: Erdélyi Magyar Baptista Missziótörténet (Kézirat)

Kovács Géza: A baptista misszió kibontakozása Magyarországon (1873-1894) Baptista kiadó 1996